

Sygn. akt V CSK 403/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku E. A. i J. A.
przy uczestnictwie T. Spółki Akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 31 stycznia 2014 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy J. i E. A. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 31 stycznia 2014 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 października 2013 r., w którym oddalono wniosek o ustanowienie służebności przesytu na oznaczonych nieruchomościach na rzecz „T.” SA z siedzibą w K..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wnioskodawcy oparli na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.,

podnosząc, że w sprawie występuje sześć następujących istotnych zagadnień prawnych:

- 1) Czy dopuszczalne jest ustanowienie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu bez określania nieruchomości władnącej;
- 2) Czy jest dopuszczalne rozpoznanie zarzutu zasiedzenia, który został podniesiony bez wskazania konkretnej treści zasiedzianej służebności tj. niewskazanie sposobu wykonywania prawa, którego dotyczy zasiedzenie, oraz strefy, na której może być wykonywane;
- 3) Jaka jest treść służebności przesyłu zasiedzianej przez uczestnika w sytuacji, gdy uczestnik ten podniósł zarzut jedynie w stosunku do korzystania z przestrzeni powietrznej nad gruntem należącym do wnioskodawcy;
- 4) Czy służebność przesyłu uregulowana w art. 305¹ do 305⁴ k.c. jest szczególnym rodzajem służebności gruntowej;
- 5) Czy przed uregulowanie w art. 305¹ do 305⁴ k.c. służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa;
- 6) Czy okres posiadania przez przedsiębiorstwo nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu przed jej uregulowaniem w art. 305¹ do 305⁴ k.c. podlega zaliczeniu do okresu posiadania niezbędnego do jej zasiedzenia?

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a więc zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności,

uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom. Za istotne zagadnienie prawne uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ.). Wszystkie zagadnienia przedstawione przez wnioskodawców dotyczą problemów, które były już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Dopuszczalność nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu została jednoznacznie potwierdzona m.in. w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r. (III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139), w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2013 r. (II CSK 626/12, nie publ.). Co do możliwości doliczenia do terminu zasiedzenia okresu posiadania służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ k.c. Sąd Najwyższy także wypowiadał się wielokrotnie, w cyt. uchwale z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13 i licznych późniejszych judykatach. Natomiast co do braku konieczności określania nieruchomości władnącej przy ustanawianiu służebności przesyłu zajęto stanowisko m.in. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12, z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 289/12, z dnia 14 czerwca 2013, V CSK 321/12, nie publ. Z kolei sposób korzystania z nieruchomości uzasadniający posiadanie służebności przesyłu został zdefiniowany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., (II CSK 504/12, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.